

Vijf alumni, vier romans en een verhalenbundel: stuk voor stuk spannend en poëtisch, bloedstollend en filosofisch met Groningen in de hoofdrol. Met deze boeken in de koffer gaat de reis hoe dan ook noordwaarts, waar een brommermeisje sterke verhalen vertelt, een dodelijke bacterie toeslaat, een boer door een aardshok alles verliest, een meisje op zoek is naar duizend vaders en het zangerige Westerkwartiers de wereld laat verdwijnen.

Op reis met het Noorden in je koffer

MARJAN BROUWERS

Erik Betten (1976) / geschiedenis en mediaevistiek 1999

Quarantaine, Luitingh-Sijthoff, 2018, € 19,99

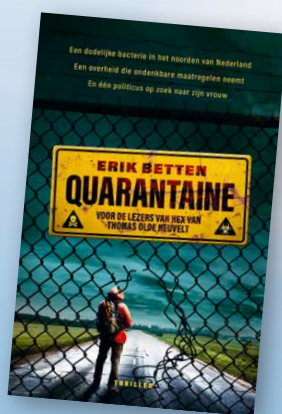
Bloedstollende thriller

Quarantaine van Erik Betten gaat over een dodelijke bacterie die opduikt in een gasput en razendsnel mensen besmet. Binnen een mum van tijd krioelt het van levende doden die hun onbesmette geliefden opjagen. Zonder pardon plaatst de Haagse overheid het Noorden in quarantaine.

Hoofdpersoon Homme is een politicus die in de Tweede Kamer het Noorden zegt te vertegenwoordigen. Maar is dat ook zo? Betten: 'Hoe reageer je als je onder druk wordt gezet en je voor extreme keuzes wordt gesteld? Wat telt dan het zwaarst? Homme worstelt daarmee tijdens zijn wanhopige zoektocht naar zijn vrouw Richt.'

Het idee voor de dodelijke bacterie vond hij in een krantenartikel. 'Blijkbaar komen er in fossiele brandstoffen soms bacteriën voor. Daarmee ging mijn verbeelding aan de haal en zo ontstond deze dystopische roman. Tegelijkertijd heb ik een ode aan het Noorden willen schrijven. Daarom spreken de Friezen Fries en speel ik met de namen van bekende en fictieve plaatsen.'

Quarantaine is geen sleutelroman, maar Betten heeft de tegenstellingen tussen het Noorden en de Randstad bewust uitvergroot. 'We moeten oppassen dat we elkaar in Nederland niet kwijtraken. Zo viel het me op dat meelezers in de quarantainezone heel anders reageren op de harde lijn van de regering dan meelezers die erbuiten wonen.'

Tonko Ufkes (1958) / geschiedenis 1984

Ongeliek, Verhoalen ien t Westerketiers

Het Nieuwe Kanaal, 2018, € 17,50

Dicht bij huus

Tonko Ufkes is dichter, schrijver en wadloopgids, woont in Stad maar groeide op in het Groninger dorpje Zevenhuizen. 'En als ik uit het raam keek, zag ik Drenthe.' Zijn nieuwe bundel *Ongeliek* bevat twintig verhalen in het Westerkwartiers. Het zangerige dialect dat Ufkes spreekt en schrijft, is een mengelmoes van Gronings, Drents en Fries; een taal die hem zo dierbaar is dat hij het liefst niets anders spreekt. De taal fascineert hem en al snel vliegen woorden en klanken over tafel. 'In Nuis hebben ze muzen in huus, maar in Zevenhuizen hebben we moezen in huus. Het dialect verandert geleidelijk. Grenzen zitten in mensen hun kop.'

Zijn verhalen gaan over kanaries en kraanvogels, erotiek en liefde. 'Mijn verhalen blijven dicht bij huus. Vaak gaan ze over een draaipunt: over een vrouw op leeftijd die een oude liefde terugziet en schrikt omdat hij zo oud is geworden. Over een jongetje dat een gewonde roek wil redden en moet toekijken hoe zijn pa de vogel de nek omdraait. Over twee wadloopgidsen die op het wad in een onverwachte onweersbui terecht komen.'

Elke dag een verhaal, is zijn advies. Niet per se voor het slapen gaan. En ook te begrijpen voor wie het Westerkwartiers niet beheerst:

'De taal is sober en geeft zodoende roemte an e lezer om t verhoal zulf ien te kleuren.'

Fieke Gosselaar (1982) / rechten 2007

Het land houdt van stilte

Ambo-Anthos, 2018, € 20,-

Brommermeisje in de polder

Ze werkt bij de rechtbank van Groningen, schrijft columns in het Gronings voor RTV Noord, publiceerde een dichtbundel en een verhalenbundel en nu is haar eerste Nederlandse roman verschenen. Fieke Gosselaar: 'Ik wilde een zo mooi mogelijk verhaal schrijven over de polders van Finsterwolde. Over de stilte en twee mannen die er zichzelf vinden.'

In dat verhaal staan twee mannen centraal: Duurt is gek op duiven en afkomstig uit de Amsterdamse theaterwereld en ontdekt de omgeving in gezelschap van zijn tachtigjarige buurvrouw. 'Zij kwam zomaar het verhaal binnenwandelen. Gelukkig maar, want ze weet alles over het verleden van het landschap.' Warre is de toerist uit de Randstad die na het overlijden van zijn moeder verblijft in de gastenkamer van Siebo en Meena. En dan is er het brommermeisje met haar sterke verhalen. 'Dat meisje dat ben ik. Ik vond het vroeger heerlijk om op mijn brommer door de polders te racen.' Haar roman is ook een ode aan het lege Groningse platteland, de stilte en de wereld van Finsterwolde, waar nog communisten wonen. 'Ik wilde die typische sfeer van het Groningse land zo goed mogelijk verbeelden en daarom ben ik een paar dagen bij Venema's Textiel gaan zitten. Daar komt iedereen. En ik ben bij de motorclub langs geweest tegenover onze boerderij. Ik hoop dat lezers die sfeer fijn vinden en bij zich willen houden.'

Frans Hempen (1963) / Engels 1988

Woudbloem

De Zoele Haven, 2018, € 24,95

Die ene klap

Frans Hempen had al jaren een verhaal in zijn hoofd over een boer die op zijn land werkt als een aardbeving zijn boerderij laat instorten. Dat verhaal liet hem niet los en na de aardshok van Huizinge besloot hij het op te schrijven. Om de Groningers een hart onder de riem te steken. 'Ik denk dat je met fictie mensen echt kunt laten voelen hoe dat is, leven in angst voor die ene klap.'

Centraal staat Harm, de jurist die boer wordt in Woudbloem en in één klap alles kwijt lijkt te zijn. Zijn vrouw is zwaargewond, zijn dertienjarige dochter Lieve is het eerste dodelijke slachtoffer van de gaswinning. Hempen: 'Zijn leven staat op de kop en hij weet niet wat hij moet doen. Hij is de controle kwijt en wordt almaar gemanipuleerd, zelfs door vrienden van vroeger.'

Woudbloem is ook een aanklacht tegen de verwevenheid van persoonlijke en politieke belangen in Nederland. Hempen: 'In de kringen van de macht durft niemand een ander ergens op aan te spreken, omdat we elkaar te goed kennen.' Tegelijkertijd schreef hij een ode aan Groningen en sleurt hij de lezer mee langs geliefde locaties in de stad, afgewisseld door verstilte scenes met herinneringen aan Lieve en door Harms gevoelens van schuld en onmacht. Slaagt Harm in zijn missie? Dat moet blijken tijdens de climax in de brandende Euroborg.

Nhung Dam (1984) / psychologie 2007

Duizend vaders

De Bezige Bij, 2017, € 19,99

Opgroeien in een vijandige wereld

Fantasie is een leugen, zegt de meester en hij plakt Nhung vast aan het plafond met tape. Een scene uit *Duizend vaders* van Nhung Dam over een elfjarig meisje dat opgroeit in een vijandige omgeving.

Het duurt even voordat de lezer de Groningse buitenwijk Beijum herkent in het dorp Beiahêm aan het einde van de wereld, waar het bijna altijd winter is. Een dorp van bleke Noormannen, de Chinese maffia, een afwezige vader, een gillende moeder en Gekke Tante. 'Ik heb er een sprookjesachtige wereld van gemaakt, zoals Marquez in *Honderd jaar eenzaamheid*, met kleurrijke personages in een winterlandschap. Ik ben zelf opgegroeid in Beijum, maar ik heb mijn eigen herinneringen sterk uitvergroot en ik heb de realiteit bewust losgelaten.'

Natuurlijk speelt haar achtergrond als kind van Vietnamese bootvluchtelingen een rol, maar Dam wilde vooral vertellen over opgroeien in een verwarrende wereld. 'Ik heb een grote drang om verhalen te vertellen, als actrice en als schrijfster, en in dit boek draait alles om het perspectief van een meisje dat zich niet op haar plek voelt en zoekt naar houvast. Ik denk dat veel lezers dat gevoel herkennen.'

Haar roman is genomineerd voor Beste boek voor Jongeren en werd uitgeroepen tot Beste Groninger Boek. Samen met Tim Hofman en Raoul de Jong gaat ze het Boekenweekgeschenk voor jongeren schrijven.

